

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23308/2024
05.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Марије Терзић, Гордане Комненић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Дејан Мраковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради утврђења незаконитости одлука, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 26744/23 од 25.04.2024. године, у седници одржаној 05.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 26744/23 од 25.04.2024. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Београду Гж 26744/23 од 25.04.2024. године и решење Трећег основног суда у Београду П 521/22 од 16.10.2023. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Гж 26744/23 од 25.04.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Трећег основног суда у Београду П. бр. 521/22 од 16.10.2023. године којим је одбачена тужба у овој правној ствари због апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Чланом 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011...10/2023) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна

ревизија). О дозовљености ревизије из става 1. овог члана решењем одлучује Врховни суд, у већу од петоро судија.

По оцени Врховног суда испуњени су услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку. Одбацивањем тужбе у овој парници нижестепени судови су повредили право странке на приступ суду, које је елемент права на правично суђење зајамчено чланом 32. став 1. Устава и чланом 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, због чега је погрешно примењено материјално право, а због уједначавања судске праксе у односу на примену одредбе о апсолутној ненадлежности суда, па је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијано решење, у смислу члана 408. у вези члана 420. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

Према стању у списима тужилац је поднео тужбу 22.01.2022. године којом је тражио утврђење незаконитости одлуке МУП-а РС – Стамбене комисије број 360-253/20-6 од 25.09.2020. године и одлуке Комисије за стамбена питања и расподелу службених зграда и пословних просторија Владе Републике Србије број 360-5357/2021 од 02.12.2021. године, којом је одбијен приговор тужиоца против првостепене одлуке Стамбене комисије МУП-а РС. У правној поуци је наведено да против ове одлуке није допуштена жалба, али се против исте може покренути спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана уручења.

Другостепени суд је оценио правилним разлоге првостепеног суда да за решавање по наведеном захтеву није надлежан ниједан суд редовне врсте, с обзиром да је тај поступак уређен одредбама члана 16. став 1. Закона о општем управном поступку, па се исти остварује у управном поступку, због чега је одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепено решење.

По оцени Врховног суда нижестепене одлуке се не могу прихватити као правилне.

Чланом 16. став 2. Закона о парничном поступку прописано је да ће суд да се огласи ненадлежним, укине спроведене радње у поступку и одбаци тужбу, ако у току поступка утврди да за решавање спора није надлежан суд него неки други орган.

Чланом 14. став 3. и 4. прописано је да су судови опште надлежности основни судови, виши судови, апелациони судови и Врховни суд, а да су судови посебне надлежности привредни судови, Привредни апелациони суд, прекршајни судови, Прекршајни апелациони суд и Управни суд. Чланом 31. истог Закона прописано је да Управни суд суди у управном спору и пружа међународну правну помоћ у оквиру своје надлежности и врши друге надлежности и послове одређене законом.

Чланом 16. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је шта је управни акт, а чланом 4. Закона о управним споровима прописано је шта је управни акт у смислу тог Закона, како је ближе наведено у првостепеном решењу. Чланом 5. Закона о управним споровима прописано је да је управна ствар, у смислу овог закона,

појединачна неспорна ситуација од јавног интереса у којој непосредно из правних прописа произлази потреба да се будуће понашање странке ауторитативно одреди.

Правилно су нижестепени судови оценили да у конкретном случају, одлука Стамбене комисије МУП-а РС број 360-253/20-6 од 25.09.2022. године, као и одлука Комисије за стамбена питања и расподелу службених зграда и пословних просторија Владе РС број 360-5357/2021 од 02.12.2021. године представља управне акте. О законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита, о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено одлучује се у управном спору пред Управним судом, као судом посебне надлежности. Имајући у виду да је у овој правној ствари тужилац поднео тужбу са јасно опредељеним тужбеним захтевом, нижестепени судови су погрешно оценили да не постоји надлежност суда за одлучивање о законитости спорних одлука, већ је требало да оцене стварну надлежност основног суда, као суда редовне надлежности и управног суда, као суда посебне надлежности и одлуче о томе ко је стварно надлежан да решава о тужбеном захтеву.

У поновном поступку првостепени суд ће имајући у виду примедбе из овог решења, одлучити о стварној надлежности за одлучивање о тужбеном захтеву, при чему ће нарочито имати у виду правну поуку у одлуци другостепене комисије од 02.12.2022. године.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 415. став 1. у вези члана 420. ЗПП укинуо оба нижестепена решења и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић